

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги

5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) магистратура мутахассислигининг малака талаблари

Тошкент

СҮЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

Тошкент давлат шарқшунослик институти

Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси Абу Райхон Беруний номидаги Шарқшунослик институти.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўкув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2018 йил «18» август даги 4 - сонли йиғилишида маъқулланган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талабини Ўзбекистон Республикаси худудида расмий чоп этиш ҳукуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

	бет
Т/р	
1. <i>5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) магистратура мутахассислигининг умумий таснифи</i>	4
1.1 Кўлланиш соҳаси	4
1.2 <i>5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи</i>	4
2. <i>5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар</i>	6
2.1 Магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.2. <i>5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари</i>	7
3. <i>5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар</i>	8
3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	9
3.2. Илмий фаолиятга қўйиладиган талаблар	11
3.3. <i>5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми</i>	13

1. 5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) магистратура мутахассислигининг умумий таснифи

5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи олий таълимнинг таълим дастури амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлик ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффакиятли ўтган шахсга «магистр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилади.

Ўкув режа ва фан дастурининг муддати, ўқиш шакли ва мос малака (даражаси) 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўкув режа ва фан дастурининг муддати, ўқиш шакли ва бити्रувчиларнинг малака(даражаси)

Ўкув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даражаси)	Ўкув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг мөъёрий муддати
Мутахассисликнинг ўкув режа ва фан дастурлари	Магистр	2 йил

1.1. Кўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби **5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича)** магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрлаш ўкув режа ва фан дастурларини ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги олий таълим муассасалари учун мажбурий талаблар мажмуасини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур магистратура мутахассислиги бўйича кадрлар тайёрлаши ваколатига эга бўлганда асосий ўкув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга, деб хисобланади.

1.1.3. Малака талабининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур магистратура мутахассислиги бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютукларини хисобга олган ҳолда ўкув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул – олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари;

- магистратура мутахассислигининг ўкув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўкув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талabalari;

- ўз ваколат доирасида бити्रувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўкув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

- битириувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

- магистратура мутахассисликларидан бирини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган бакалаврлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) мутахассислиги бўйича магистрлар қасбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) мутахассислиги бўйича магистрлар қасбий фаолиятларининг соҳалари:

5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) мутахассислиги – Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш ҳамда ўрта маҳсус,

касб-хунар таълими муассасаларида мутахассисликка оид фанлар ҳамда шарқ ва ғарб тилларини ўқитиш; илмий, филологик, лингвистик масалалар билан боғлик академик, илмий-тадқиқот ҳамда илмий-ишлаб чиқариш муассасалари ва ташкилотлари; давлат бошқаруви органлари; Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтлари; хорижий шарқ мамлакатлари билан боғлик давлат ва жамоат ташкилотлари; турли мулкчилик шаклидаги корхоналарда комплекс масалалар мажмуасини камраб олади.

Мутахассислик бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда магистрларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришилар бўлиши мумкин.

1.2.2. 5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- Фанлар академияси ва тармоқ илмий-текшириш институтлари ҳамда олий ўқув юртларининг илмий-тадқиқот бўлимлари;
- умумий ўрта, ўрта маҳсус, касб-хунар коллежлари ва олий таълим муассасаларида педагогик фаолият;
- илмий, техникавий ва технологик масалалар билан боғлик академик, илмий тадқиқот ва муассаса ташкилотлари;
- қайта тайёрлаш ва малака ошириш таълим тизими муассасалари;
- давлат бошқаруви ва унинг турли ҳудудий бўлинмалари;
- давлат статистика қўмитаси бўлимлари;
- фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш бўлимлари;
- ташкилий-бошқарув объектлари;
- меъёрий-хукуқий хужжатлар.

Мутахассислик бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда магистрларнинг касбий фаолият объектларида қўшимча ва ўзгаришилар бўлиши мумкин.

1.2.3. Мутахассислик бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари

- Илмий-тадқиқот фаолияти;
- Маданиятларро мулоқот фаолияти;
- Ташиборлий-бошқарув фаолияти;
- Олий, малака ошириши ва қайта тайёрлаши таълим муассасаларида илмий-педагогик ҳамда умумий ўрта, ўрта маҳсус, касб-хунар таълим муассасаларида педагогик фаолият;
- Турли хизматлар кўрсатилиши кабиларни ўз ичига олади.

Мутахассислик бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда магистрларнинг касбий фаолият турларида қўшимча ва ўзгаришилар бўлиши мумкин.

Мутахассислик бўйича тайёрланган магистрлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. 5A120101 - Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий мослашув имкониятлари:

5A120101 - Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) мутахассислиги битирувчилари кадрларни қайта тайёрлаш ва улар малакасини ошириш тизимида қўшимча касб таълимини олиши мумкин.

Шунингдек, магистрлар касбий мослашув имкониятларидан келиб чиқсан ҳолда кичик бизнес ва тадбиркорлик фаолиятларини ташкил этиши мумкин.

1.2.5. Таълимни давом эттириши имкониятлари

Магистратура битирувчилари магистр академик даражасини олгандан сўнг олий таълим муассасалари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ ИТИЛарида катта илмий ходим-изланувчи ва мустакил тадқиқотчи сифатида илмий-тадқиқот ишларини давом эттириши мумкин.

2. 5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) магистратура мутахассислиги бўйича магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

- илмий дунёкарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асосини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши; ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустакил таҳлил килиш кобилиятига эга бўлиши;
- ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустакил таҳлил килиш кобилиятига эга бўлиши;
- миллий маънавий ва умуминсоний қадриятлар бўйича ўз нуктаи назарини оғзаки ва ёзма баён этиши, миллий гоянинг назарий асосларни англаган ҳолда “Озод ва обод ватан, эркин ва фаровон хаёт қуриш” бош ғоясининг моҳиятини ҳамда унинг асосий ғоялар билан мутаносиблиги ва фарқини билиши;
- табиат ва жамиятда юз бераётган жараён ва ходисалар ҳакида яхлит тасавурга эга бўлиши, инсоннинг маънавий қиёфаси ҳакида билимларга эга бўлиши, улардан ҳаётда ва касбий фаолиятида ҳамда замонавий илмий тадқиқотларда фойдалана олиши;
- шахснинг инсон, жамият, атроф мухитга бўлган муносабатини тартибга солувчи ҳуқуқий ва ахлоқий меъёрларни касбий фаолиятида қўллай олиши;
- янги билимларни мустакил ўзлаштира олиши, такомиллаштириши ва ўз меҳнатини илмий асосда ташкил кила билиши;
- ўзининг индивидуал билимларига таянгани ҳолда ижтимоий ва шахсий аҳамиятга эга бўлган муаммоларни тушуниши ва уларни таҳлил килиши;
- ўз фаолиятида меъёрий ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдалана билиши;
- фикрлаш маданияти, муайян тафаккур услугига, оғзаки ва ёзма нутқини аник баён килиш кобилиятига эга бўлиши;
- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чикиш ва таҳлил килиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;
- илмий фаолияти натижаларини хис килишга йўналтирилган ижтимоий масъулият шаклланган бўлиши;
- касбий фаолиятда ўзлаштирган фанларнинг асосий конунларидан фойдаланиши, методларни таснифлаши, методологик тамойиллардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;
- хорижий тиллардан бирини илмий мулокот ва касбий малака алмасиш воситаси сифатида эгаллаган бўлиши;
- ахборотни тўплаш, саклаш, уларга ишлов бериш ва улардан фойдаланиш усуулларини эгаллаши;
- ўзининг касбий фаолиятида асосли мустакил қарорлар қабул кила билиши;
- ахборот, билим, маълумотни бир-биридан фарқлаш малакасига эга бўлиши, ахборот технологияларидан фойдалана олиши;
- бугунги ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфесизлигининг асосий талабларига риоя килиш кобилиятига эга бўлиши;
- интернет тармогидан ахборотларни олиш, саклаш, қайта ишлашнинг асосий усууллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиши;
- педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиши;
- таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашиши;
- илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойихаларда иштирок этиш учун лойиха тайёrlаши;
- патент олиши учун иш меъёрий ҳужжатлар тайёrlай олиши;
- давлат, подавлат ва нотижорат ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойихаларда иштирок этиш учун лойиха тайёrlаш малакаларига эга бўлиши лозим.

Магистр:

- мутахассисликлари бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустакил ишлашга;
- мутахассисликлари доирасида танланган мутахассислик бўйича олий таълим муассасаларида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ ИТИларда докторант ва мустакил изланувчи сифатида илмий-тадқикот ишларини давом эттиришга;
- кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланадилар.

2.2. 5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) мутахассислиги бўйича магистрларининг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари

Илмий-тадқикот фаолиятида:

- илмий, амалий тадқикотлар олиб бориш, тажриба натижаларини қайта ишлаш ва улар асосида илмий асосланган хуносалар чиқариш;
- илмий мақолалар тайёрлаш ва таҳrir килиш;
- интернет тармогида энг янги илмий, конструкторлик, технологик ва эксплуатацион ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;
- илмий семинар, конференция ва симпозиумларни ташкил этиш, ўтказиш ҳамда фаол иштирок этиш;
- мос мутахассислик мавзуси бўйича илмий лойиҳаларни ишлаб чиқиш;
- ўтказилаётган тадқикотлар мавзуси бўйича илмий шарҳларни ишлаб чиқиш, рефератлар ва библиографияларни тузиш;
- ўрганилган мамлакат адабиёти соҳадаги билимларини илмий-тадқикот ишларида қўллай олиш;
- асосий чет тилидаги мутахассисликка оид илмий манбалар, илмий журналлар, фундаментал тадқикотлар ва диссертацияларни таҳлил этиш;
- шарқ ҳалқлари адабиётшунослигиининг ривожланиш босқичлари, ўзлаштирилаётган соҳани тадқик этишининг асосий тушунчалари, таърифлари ва атамаларини билиш ва амалиётда қўллаш;
- ўрганилаётган тил адабиётининг асосий манбалари, ёзма адабий тилнинг юзага келиши ва унинг тарихий такомили, умумхалқ тилининг адабий тилга муносабати масалаларини таҳлил этиш;
- тадқикотлarda қўлланган методологик ёндашув тамойилларининг тадрижи, этногенез, маданий, ижтимоий-сиёсий муносабатлар масаласи ва адабий тил лугат таркибидаги ўзгаришлар масаласини тушуниш;
- замонавий тадқикот методлари ва методологияси, турли тадқикот методлари ва методологияларининг қиёсий тавсифи, ҳозирги замон жаҳон адабиётшунослигидаги турли назарий қарашлар, ҳозирги замон адабиётшунослигининг етакчи концепциялари, илғор назариётчи адабиётшунослярнинг асарларидан фойдаланиш ҳобилиятларига эга бўлиши лозим.

Маданиятлараро мулокот фаолиятида:

- маданиятлараро мулокотда модератор вазифасини бажариш;
- “тил-маданият-мулокот” алоқаларини амалга ошириш;
- глобаллашув жараёнида миллий-маданий меросни тарғиб қилиш;
- миллатлараро маданий алоқалар ривожида фаолият олиб бориш;
- давлат ва жамоат ташкилотларида таржимон, катта таржимон, бўлим бошлиғи, референт ва уларга тенглаштирилган лавозимларда касбий фаолият юритиш;
- маданиятлараро мулокотнинг турли жабҳаларида муайян таржима шаклларини, стратегияларини ва усулларини қўллаб таржима қилиш;
- лисоний, лингвомаданий, адекватликни ва коммуникатив мақсадни инобатга олган ҳолда мулокот олиб бориш;

– хукумат тадбирлари, расмий йигинларда, учрашувлар ва сайёхлик соҳасида синхрон таржима ишларини амалга ошира олиш қобилиятига эга бўлиши лозим.

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- замонавий ахборот технологиялар тизимидан фойдаланиб ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ҳамда механизмларини ишлаб чиқиш;
- ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;
- бажарилаётган иш режасини тузиш ва бу ишни назорат қилиш, ишни бажариш учун зарур бўлган ресурсларни режалаштириш, ўз ишининг натижаларини баҳолаш;
- ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазаси, ёнғин, техника ва меҳнат хавфсизлигини талабларига мослигини мониторинг-қилиш;
- касбий этика кодексига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши лозим.

Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларида илмий-педагогик ҳамда ўрта маҳсус, касб-хунар таълим муассасаларида педагогик фаолиятида (ўринатилган тартибда):

- умумий ўрта, ўрта маҳсус касб-хунар ҳамда олий таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб бакалавриат ва магистратура ўқув режаларида ўзлаштирилган фанлар доирасида назарий, амалий машгулотлар, жумладан, ўрганилган шарқ ва гарб тиллари бўйича дарсларни ўтиш;
- ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш, тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва тахлил этиш;
- ўқув фанларини ўқитиши методикасини эгаллаш;
- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ноанъанавий ўқув машгулотларини ўтказиш;
- ўқитилаётган фанлар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик хужжатларни тузиши, тайёрлаш ва расмийлаштириш;
- ўқитилаётган фан бўйича машгулотларни ўтказиш учун ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиш;
- мустакил таълим ва ижодий кидирав натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва бошқа соҳаларида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш;
- электрон (e-learning) ва мобил (m-learning) ўқитиши учун ўқув-методик мажмуаларни ишлаб чиқиш;
- узлуксиз таълим тизимининг Давлат таълим стандартлари, Давлат талаблари ва бошқа ўқув-меърий хужжатларни ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиши лозим.

Турли хизматлар кўрсатиши:

- мутахассислик бўйича ўрганилаётган мамлакат адабиётшунослиги соҳасида мавжуд адабий жараёнларнинг аналитик шархини ишлаб чиқиш;
- шарқ манбаларини филологик жихатдан тадқик этишга оид лойиҳаларни экспертиза қилиш бўйича эксперт гуруҳларида иштирокчи сифатида қатнашиш;
- пуллик таълим хизматларини ташкил этиш ва амалга ошириш;
- ихтиносликка мос мавзу бўйича турли хизматларни кўрсатиш қобилиятига эга бўлиши лозим.

3. 5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фандастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фандастурлари бакалавриат таълим йўналишининг ўқув режаси ва фандастурлари билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган холда ишлаб чиқилиши ва талабалар томонидан куйидаги мажбурий блоклар ўзлаштирилишини назарда тутиши зарур:

умумметодологик фанлар;
мутахассислик фанлари;
илмий фаолият.

Ўкув режа ва фанлар дастурлари мажбурий ўкув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичиғи олиши лозим.

Талабаларнинг ўкув режа ва фанлар дастурларини ўзлаштиришида ўкув фанларининг бир қанча масалалари ва муаммолари бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши зарур.

Ўкув режа ва фан дастурини ишлаб чикишда ОТМ республика иқтисодиёти ва ижтимоий тармоқлари, бошқарув ва хўжалик юритиш субъектлари учун фундаментал, айниқса, юкори ва инновацион технологиялар бўйича чукур билим ҳамда амалий кўникмаларга эга бўлган кадрлар эҳтиёжини ҳамда узвийлик ва узлуксизлик тамойилларини хисобга олиши керак.

ОТМлар ўкув режа ва фан дастурини фан, таълим, техника, маданият, санъат, иқтисодиёт, технология ва ижтимоий соҳа ривожланишини хисобга олган ҳолда мунтазам равищда янгилаб туриши лозим.

Ўкув режа ва фан дастурини ишлаб чикишда ОТМ томонидан битирувчиларнинг умуммаданий компетенцияларини (ижтимоий ўзаро таъсир, ўз-ўзини ташкил килиш ва бошқариш, тизимиш-фаолият тавсифидаги компетенцияларни) шакллантиришдаги имкониятлари аниқланган бўлиши керак. ОТМ ўзининг ижтимоий-маданий мухитини шакллантиришга, шахснинг ҳар томонлама ривожланиши учун зарур бўлган шароитларни яратишга маъсул.

ОТМ ўкув жараёнини ижтимоий-тарбиявий ривожлантиришга, талабаларнинг ижтимоий ташкилотлар ишида, спорт ва ижодий тўгаракларда, магистрларнинг илмий жамиятларида иштирокига кўмаклашиши лозим.

Компетентли ёндашувни амалга ошириш, ўкув жараёни машғулотларини ташкил этишда фаол ва интерфаол (компьютер стимуляторлари, ишбилармонлар ўйини, муайян вазиятларни кўриб чикиш ва х.к.) шаклларни ўтказиши, талабаларнинг касбий кўникмаларини шакллантириш ва ривожлантириш максадида аудиториядан ташқари иш билан биргаликда жаҳон педагогик амалиётида кўлланиладиган замонавий педагогик технологиялар, ўқитишининг самарали стратегиялари, методлари ва услубларини кенг қўллашни назарда тутиши керак.

Фанларнинг ўкув дастурини шакллантиришда ОТМ талабаларининг ҳуқуклари ва мажбуриятлари билан таништиришга, талабалар учун танлов фан (модул, курс) лари мажбурий эканлигини тушунтириши керак.

Талабаларда билим, амалий малака ва кўникмаларни тўлиқ шакллантириш учун ОТМ ўкув режа ва фан дастури ўкув фанлари (модуллари) бўйича лаборатория ишлари ва амалий машғулотларни камраб олиши керак.

Магистратура мутахассислиги ўкув режасига мувофиқ равища магистрлик диссертациясининг ҳимояси билан тугалланиши шарт.

3.1. Ўкув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Умумметодологик фанлар блоки:

илмий—тадқиқот методологияси, илмий тадқиқотлар асослари, тадқиқот жараёнини тавсифлаш, холосаларни таърифлаш ва олинган натижаларни баҳолаш, эмпирик ва назарий тадқиқот усусларини фарқлаш, кенгайтирилган тадқиқот режасини ишлаб чикиш, фундаментал, амалий, инновацион лойиҳаларнинг бир-биридан фарқини билиши;

таълимга технологик ёндашув, ўкув мақсадларини аниқлаштириши, педагогик фаолиятни оқилона режалаштириши ва ташкил этиши;

амалий хорижий тилни ўзлаштириши лозим.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг магистратура мутахассислари ўкув режаларидағи умумметодологик фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Мутахассислик фанлари блоки:

- ўрганилаётган мамлакат адабиётшунослигининг ривожланиш босқичлари тарихи;
- ўрганилаётган мамлакат адабиётшунослигининг назарий асослари;
- мамлакат адабиётшунослигида адабий танкиднинг шаклланиш даври;
- мамлакат адабиётшунослиги ривожига ҳисса қўшган адабиётшунос олимлар;
- ўқитилаётган шарқ тилида яратилган ёзма манбаларни таснифлаш ва уларнинг тадрижий тил хусусиятлари;
- ўрганилаётган адабий тилнинг юзага келиши ва унинг тарихий такомили учун хизмат қилган асосий манбалар;
- метод ва методология масалалари;
- «киёсий-тарихий метод», «реконструкция» ва «боботил» тушунчалари;
- ўрганилаётган мамлакат адабиётидаги назарий адабиётни ўқиб тушуниш;
- ўрганилаётган тилдаги бадиий матнни адабий таҳлил қилиш ва унга танқидий қараш кўникмасини ҳосил қилиш учун зарур бўлган назарий билимлар;
- асосий чет тилидаги мутахассисликка оид илмий манбалар, илмий журналлар, фундаментал тадқиқотлар ва диссертацияларни ўқиш, таҳлил этиш ҳамда илмий шарҳлаш;
- мутахассисликка оид матнларни ўқиш, таржима ва таҳлил қилиш, мутахассисликка оид терминларни йиғиши, таснифлаш ва изохлаш;
- шарқ ҳалқлари адабиётида бадииятшунослик (поэтология) илмининг шаклланиши; бадииятшуносликка оид ёдгорликлар ва уларнинг генезиси;
- ўрганилаётган мамлакат адабиёти ривожланишининг тарихий даврларида бадиият илмининг динамикаси;
- адабий муаммоларни тадқиқ этишда илмий ёндашувлар, асосий тушунчалар ва истилоҳлар;
- бадиий матнларни поэтика конунлари асосида таҳлил қилиш принциплари;
- ўрганилаётган мамлакатда шаклланган ижтимоий ва диний-фалсафий таълимотларнинг адабий жараёнга таъсири;
- турли диний-фалсафий таълимотлар таъсирида шаклланган янги бадиий тизимлар;
- янги адабий оқимлар ва йўналишлар таркибида шаклланган янги жанрлар ва турлар;
- турли адабий мактаблар ёлгорликлари услубидаги фарқларни аниқлай олиш;
- жаҳон адабий жараёнлари ва уларнинг ўрганилаётган мамлакат адабиётига таъсири; адабий таъсир асосида наср ва назмда юз берган ўзгаришлар; таъсир ва ўзаро таъсир жараёнларида бадиий услубнинг ўзгариб бориши; адабий алокалар ривожида таржима санъатининг тутган ўрни;
- ўрганилаётган мамлакат адабиётининг жаҳон ҳалқлари адабиёти контекстида тутган ўрнини аниқлаш ва уни тўғри баҳолай олиш;
- назарий материаллар асосида ўрганилаётган адабиётга ташки таъсир масаласига оид маълумотларни тасниф қилиш, ундаги муаммоларни тадқиқ этиш учун зарур материалларни излаб топиш ва тизимли асосда таҳлил қила олиш бўйича малака ва кўникмаларга эга бўлиши керак.
- магистратура мутахассислиги бўйича назарий ва амалий билимларни, укув ва кўникмаларни шакллантириши;
- магистратура мутахассислиги бўйича билимлар базасини яратиш, жамлаш ва улардан фойдаланиш кўникмаларини ривожлантириши;
- магистратура мутахассислиги бўйича илмий-тадқиқот ишларини бажариш, касб фаолиятининг кўзланган натижаларига эришишда жараёнларни моделлаштириш ва тизимли ёндашиш борасидаги илмий билимлар, амалий маҳорат ва кўникмаларни таъминлаши керак.
- Илмий фаолият блоки илмий тадқиқотлар методологияси ўзлаштирилишини, талабалар томонидан ихтисослашган илмий ва таълим муассасаларида илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик ишлар бажарилишини назарда тутиши лозим.

Танлов фанлари:

Танлов фанлари таркиби ва мазмуни соҳа бўйича республика ҳамда хорижедаги етакчи мутахассис-олимларнинг муаллифлик курслари ва муаммоли маърузалари асосида, фан, иқтиносидиёт, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талаблари асосида шакллантирилади ҳамда белгиланган аудитория соатларининг машғулот турлари бўйича тақсимоти ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

Курс ишига қўйиладиган талаблар

Курс иши мавзулари масъул кафедра карори билан мутахассислик фанлари доирасида белгиланиб мазкур фан бўйича олинган билимларни бойитишга хизмат қилиши керак.

3.2. Илмий фаолиятга қўйиладиган талаблар:

Илмий фаолият: илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик ишлар бажарилишини, магистрлик диссертациясини тайёрлашни, илмий семинар ва илмий амалиёт (стажировка)ни назарда тутиши лозим.

Илмий-тадқиқот ишларига бўлган талаблар

Илмий-тадқиқот иши ОТМнинг илмий-тадқиқот лабораторияларида, академик ва соҳа илмий-тадқиқот институтларида, корхона ва ташкилотларнинг тадқиқот бўлинмаларида ўтказилади.

Илмий-тадқиқот ишларни таълим муассасаларида, илмий марказларда, чет эл мамлакатларининг корхоналари ва ташкилотларида икки тарафлама ёки бошқа битимлар асосида ўтказишга руҳсат этилади.

Илмий-тадқиқот ишининг ҳажми, ташкилий ва илмий-методик таъминланиши кадрлар буюртмачиларининг талабларини ҳисобга олган ҳолда кадрлар тайёрловчи кафедра томонидан ишланган дастурда белгиланади;

Илмий-тадқиқот иши:

- магистратура мутахассислиги бўйича обьектлар ва жараёнларнинг намунавий моделлари ва уларни тадқиқ қилиш методикаларини ўрганиш;
- экспериментал тадқиқотларни бажаришда қўлланиладиган стендлар, замонавий аппаратуралар ва бошқа жиҳозларни ўрганиш ва баён қилиш;
- ахборот технологияларининг замонавий воситаларидан фойдаланиб илмий-тадқиқотларни ўтказиш;
- экспериментал тадқиқотлар натижаларига ишлов бериш, уларни таҳлил қилиш ва акс этириш, хуросалар чиқариш, илмий мақолалар тайёрлаш, тавсияларни ишлаб чиқиши;
- мустақил тадқиқотчилик фаолиятининг амалий кўнікмаларини шакллантириш;
- фан, техника ва технологиянинг энг янги ютуқларига асосланган ахборот базаларини кўллай билиш, улардан магистрлик диссертациясини бажаришда фойдаланиши назарда тутади.

Илмий-педагогик ишга бўлган талаблар

Илмий-педагогик иш ОТМ ҳамда малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларида ўтказилади. Шунингдек, мутахассислигига мос ўрта маҳсус, касб-хунар таълими муассасасида ҳам ўтказилиши мумкин. Илмий-педагогик иш икки тарафлама ва бошқа битимлар асосида хориж мамлакатлари олий таълим муассасаларида ҳам ўтказилиши мумкин.

Илмий-педагогик иши:

- замонавий педагогик ва ахборот технологияларидан, ўқув-тарбия ишларининг интерактив усулларидан фойдаланган ҳолда педагогик фаолият маҳорати ва кўнікмаларини шакллантириш;
 - ўқув жараёнини илмий-услубий жиҳатдан таъминлашни ташкил этиш, укув ва кўнікмаларини ҳосил қилиши лозим;
- шунингдек:
- маҳсус фанлар бўйича машғулотларнинг ҳар хил турлари: маърузалар, лаборатория ишлари, амалий ва бошқа машғулотларни ўтказиш бўйича стажировка;

- маъруза матнлари ва машғулотларни ўтказиш режаларини тузиш;
- янги педагогик ва ахборот технологияларни ўрганиш ва қўллаш;
- талабалар билимини баҳолашда рейтинг-назорат тизимини қўллаш;
- талабалар мустакил ишини ташкилий ва ўқув-методик таъминлашни ўрганиш;
- услугий кўрсатмаларни тузиш;
- тарбиявий ишларни ўтказишни назарда тутади.

Магистрлик диссертациясига бўлган талаблар

Магистрлик диссертацияси мавзулари соҳанинг ривожланиш истиқболи ва фан, таълим, техника, технология, иқтисодиётдаги замонавий ютуқлар ҳамда кадрлар буюртмачиларининг талабларини хисобга олган ҳолда олий таълим муассасасининг мутахассислар тайёрловчи кафедраси томонидан белгиланади.

Магистрлик диссертацияси мавзусини танлаш ва илмий раҳбарни тайинлаш биринчи ўқув йилининг биринчи икки ойи давомида амалга оширилади. Ишнинг бажарилиши мос мутахассислик бўйича фан доктори илмий даражаси ёки мутахассислар тайёрловчи кафедра бўйича ушбу таълим муассасасида фаолият кўрсатувчи илмий даражана ва илмий унвонга эга бўлган ўқитувчи илмий раҳбарлигига бажарилади. Илмий маслаҳатчилар сифатида Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармок илмий-тадқикот институтлари, ишлаб чиқаришнинг юкори малакали мутахассислари таклиф қилиниши мумкин.

Магистрлик диссертациясининг мазмуни *тизимланитирилган кўринишида илмий-тадқикот* (ёки илмий-техникавий ечим) нинг дастлабки асосларини, унинг бажарилиб боришини ва олинган натижаларини кайд қилиши керак. Бунда илмий асослар (ёки илмий-техникавий ечимлар) хар тарафлама таҳлил қилиниши, мавжуд муқобил варианtlарда кўриб чиқилиши ва улардан бирининг танланишига асосланиши лозим.

Магистрлик диссертацияси натижалари бўйича олинган маълумотни матн ёки кўргазмали материал кўринишида мустаҳкамланади, унда муаллиф томонидан мавзунинг назарий ёки амалий аҳамияти исботланади. Матн ва кўргазмали материал *ҳажами ва мазмунининг тавсифи* магистрлик диссертацияси мавзусининг йўналиши (илмий ёки илмий-техникавий) ва мутахассислар буюртмачилари талабларига боғлик ҳолда мутахассислар тайёрловчи кафедра томонидан белгиланади.

Белгиланган муддатда бажарилган магистрлик диссертацияси Давлат аттестацияси комиссиясига: илмий раҳбар *хуносаси*, соҳа бўйича илмий ходим ёки мутахассиснинг *тиши тақризи* ва мос мутахассисликнинг магистр таълим дастури бўйича шахсий режа бажарилганлиги ҳакидаги *маълумотнома* билан бирга тақдим этилиши лозим.

Магистрлик диссертацияси Давлат аттестация комиссияси ва жамоа олдида очик химоя килинади.

Илмий семинарга бўлган талаблар

Илмий семинар магистратура талабаларида тадқикот ишларини олиб бориш ва магистрлик диссертацияларини тайёрлаш кўнкимларини шакллантиришга, магистрантнинг назарий-методологик тайёргарлигини чукурлаштириш ва йўналтиришга, илмий-тадқикот фаолияти технологияларини амалий эгаллашларини таъминлашга йўналтирилган. Илмий семинарнинг асосий максади магистратура талабаларида илмий коммуникация кўнкимасини шакллантириш, илмий-тадқикот иши натижаларини унинг турли боскичларида муҳокомасини ташкил этишдан иборат. Илмий семинар ОТМ да ёки ЎЗФА ва тармок илмий-тадқикот институтларида 1, 2, 3 семестрлар мобайнида ўтказилади.

Илмий семинар:

- магистрлик диссертацияси мавзуи бўйича манбаларни (дарсликлар, ўқув кўлланмалар, илмий монографиялар, мақолалар, маъruzalар, услугубий адабиётлар ва х.к.) ўрганиш;
- маълумотларни таҳлил қилиш ва умумлаштириш;
- амалга оширилган тадқикотлар натижалари бўйича маъруза тайёрлаш ва илмий семинарда маъруза қилишни назарда тутади.

Илмий амалиёт (Стажировка)

Илмий амалиёт илмий-тадқиқот иши ва магистрлик диссертациясини бажариш жараёнида амалга оширилади. Илмий амалиёт (Стажировка) магистратура мутахассислиги бўйича мақсадли касбий таълим ўкув режа ва дастурларини ўзлаштириш, магистратура талабаларида илмий-тадқиқот компетенцияларини шакллантириш, таълимни фан ва ишлаб чиқариш билан интеграциясини ривожлантириш йўли орқали магистрлар энг янги илмий-техник ривожланишдаги ютуклар ҳамда иқтисод, фан, техника, маданият ва соғлиқни саклаш тармокларидағи замонавий техника ва технологиялар базасида илмий тадқиқот ишлари, тақозо этганда индивидуал илмий изланиш ва тажриба-синовларни ўтказиш мақсадида ташкил этилади.

Илмий амалиёт (Стажировка):

- илмий тадқиқот олиб бориш, назарий ва амалий билимларни чукурлаштириши;
- табиий ва ижтимоий-иктисодий географиянинг бошқа соҳа ва тармокларидаги замонавий техника ва технологияларда қўлланилиши билан таништириши;
- амалий касбий ва илмий-тадқиқот компетенцияларни шакллантириши;
- касбга самарали мослашувни таъминлаши лозим.

Бунда илмий амалиёт (стажировка)га йўлланган магистратура талабаси ўкув жараёни жадвалини индивидуал график асосида ҳам бажариши кўзда тутилади. Ушбу холатда стажировкани ташкил этиши тартиб-коидалари амалдаги норматив-хуқуқий хужжат (Низом) асосида олиб борилади.

3.3. 5A120101 – Адабиётчинослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) магистратура мутахассислиги ўкув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўкув ишларини ўз ичига олган ўкув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиши шакли аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига - 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин. Қолган соатлар ҳажми мустакил таълим учун ажратилади.

Жорий, оралиқ ва якуний аттестацияларни ҳисобга олган ҳолда ўкув режа ва фан дастурининг умумий ҳажми 2 йиллик ўкув даври учун ҳафталик ўкув юкламалардан келиб чиқкан ҳолда белгиланади.

Магистратура мутахассисликларининг ўкув режалари ва фанлар дастури мазмуни олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлашнинг бирламчи ва бошлангич босқичи сифатида мутахассислик бўйича чукур фундаментал ва амалий билимлар беришни кўзда тутган ҳолда шакллантирилади.

Фаол ва интерфаол шаклларда ўтказилаётган машғулотларнинг улуши дастурнинг асосий мақсади, талабалар контингенти хусусиятлари ва муайян фан мазмуни билан аникланади. Талабаларнинг академик гурухлари учун маъруза соатлари ҳажми аудитория вақтининг 50 фойзидан ошмаслиги керак. Фан мавзуларининг камида 40 фойзи (умумий юклама ҳажмига нисбатан) мустакил таълим тарзида ўзлаштирилиши лозим.

Талабаларнинг ўкув режалар ва фанлар дастурларини ўзлаштиришида ўкув фанларининг бир канча масалалари ва муаммолари бўйича мустакил билим олиши назарда тутилиши зарур.

Магистратура мутахассисликлари унинг ўкув режаларига мувофиқ равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

Ўқишининг норматив муддати 2 йил бўлгандан ўкув жараёни 100 ҳафтани ташкил этиши зарур.

Назарий таълим ва илмий фаолият	54 ҳафта
Аттестациялар ва давлат аттестацияси	7 ҳафта
Илмий амалиёт (стажировка)	21 ҳафта
Таътиллар	18 ҳафта
Жами	100 ҳафта

Таълим дастурини ўзлаштиришда бир катор масалалар ёки интеграллаштирилган курслар муаммолари бўйича талабаларнинг мустакил таълими кўзда тутилади.

Ўқиш даврининг умумий ҳажми қуидагида тақсимланishi зарур:

назарий таълим-	30-45%;
аттестация -	4-7%;
таътиллар -	15-20%;
илмий фаолият -	55-70%.

Илмий фаолият магистратура талабасининг якка тартибдаги календарь иш режаси асосида амалга оширилади ва қуидагиларга бўлинади:

илмий тадқиқот иши, илмий-педагогик иш ва магистрлик диссертациясини тайёрлаш – 43,8%;

илмий семинар - 15,4%.

илмий амалиёт (стажировка) - 40,8%.

Назарий таълим ҳажми магистратура мутахассислигига қараб қуидаги тарзда фанлар блоклари бўйича тақсимланади:

умумметодологик фанлар - 16,0%;

мутахассислик фанлари - 54,0 %;

танлов фанлари - 30,0%.

Илова

*5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича)
мутахассислиги бўйича таълим дастурининг тузилиши*

T/p	Ўкув блоклари, фанлар ва фаолият турларининг номлари	Умумий юкламанинг хажми, соатларда
1.00	Умумметодологик фанлар	260
1.01	Илмий-тадқиқот методологияси	65
1.02	Махсус фанларни ўқитиш методикаси	65
1.03	Амалий хорижий тил	130
2.00	Мутахассислик фанлари	870
2.01	Мутахассисликнинг назарий масалалари	280
2.02	Мутахассисликка оид махсус адабиёт таҳлили	186
2.03	Замонавий адабий оқимлар ва йўналишлар	124
2.04	Шарқ адабиёти поэтикаси	156
2.05	Шарқ адабиёти жаҳон адабиёти контекстида	124
3.00	Танлов фанлари	490
	Жами:	1620
4.00	Илмий фаолият	2430
4.01	Илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик иш, магистрлик диссертациясини тайёрлаш	1026
4.02	Илмий семинар	270
4.03	Илмий амалиёт (стажировка)	1134
	Жами:	4050
5.00	Аттестациялар	378
	ҲАММАСИ	4428

Библиографик маълумотлар

УДК 002:6551.1/7.

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши,kasбий фаолият обьекти, касбий фаолият соҳаси, магистратуранинг ўкув режа ва фан дастури (магистратура дастури), профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўкув цикли, ўрганилаётган мамлакат адабиёти, адабиётшунослик, жаҳон адабиёти, адабиёт тарихи, бадиият ва бадииятшунослик, адабий танқид соҳасига оид тушунчалар, гипотезалар, назариялар, карашлар, концепциялар, усуллар, модуль, методология, тадқиқот, илмий бошқариш, замонавий тадқиқот методлари, илмий тадқиқотларни ташкил қилиш, дидактика, назария, жанр, тил, шакл, мазмун; шеърий тизимлар, шеърият категориялари, адабий категория, адабий тушунча, сўз ва унинг бадиий хусусияти, назм ва наср, поэтик тафаккур, онг оқими, атамалар тизими, бадиий тасвир воситалари, маънавий санъатлар, лафзий санъатлар, муштарак санъатлар, бадиият илми, аruz илми, кофия илми, имагалогия, адабий оқимлар ва йўналишлар, романтизм, реализм, неореализм, модернизм, постмодернизм, сюрреализм, наср ва назмда модернистик йўналишлар, адабий жараёнда тил, тилнинг услуг масалалари, архаизмлар, адабий мактаблар, адабиётшунослик, янги ҳикоя, янги шеър, ок шеър, адабий мағкура, структурализм, натурализм, типология, адабиёт ва маданият, даврлаштириш, адабий портрет, адабий мерос, адабиёт ва ҳаёт, ижодий фикрлаш, мантикий фикрлаш, эстетик карашлар, ахлоқий карашлар, адабиётнинг ижтимоий вазифаси, экзистенциализм, герменевтика, историософия, автомодернизм, метаструктур анализ, нарциссизм, муаллифлик метоисторизми, имманент таҳлил, характер, прототип, тарихий-маданий таҳлил, киёсий метод, ижодий-генетик метод, биографик метод, структурал метод, стилистик метод, семиотик метод, адабий-назарий тафаккур, социологик метод, контекст, контекстуал таҳлил, ассоциатив фикрлаш, интерпретация, интеллектуал реализм, неореализм, магик реализм, адабий архетип, топос, интертекстуаллик, тасаввуф, мифопоэтика, лингвопоэтика таҳлил, тил вазияти, абсурд адабиёт, бадиий тафаккур, ижодий мухит, илҳом, автопсихологик лирика, ижровий лирика, нарратология, компаравистика, катарсис, мимесис, трансформация, реалия, сюжет ва композиция, колиплаш усули, сайёр сюжетлар, хронологик сюжет, ретроспектив усул, ассоциатив сюжет, динамик сюжет, концентрик сюжет, адабий талқин, ижодий услуб, адабий йўналиш, адабий мактаб, мифология, сонет, Уйгониш даври, Ренессанс, Декаденс, адабиётнинг функциялари: эстетик, дидактик, билиш, компесаторлик, бадиий башорат, коммуникатив функциялари, мафкуравий ўзгаришлар ва адабий жараёнларда акс этиши, адабиётда миллийлик, адабиётнинг ривожланиш тамойиллари, шарқ халқлари адабиётини даврлаштириш тамойиллари.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим мұассасалари ҳамда
кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат шарқшуносилик институты

Ректор А.Махонов

2018 йил «6» август

Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Стратегик ва минтақалараро
тадқиқотлар институты

Директор ўринбосари Б.Турсунов

2018 йил «6» август

М.У.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта мәхсус таълим вазирилиги
хузуридаги

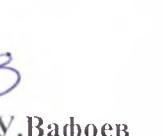
Олий ва ўрта мәхсус, қасб-хунар
таълими

ривожлантириш маркази

Директор Б.Х.Рахимов

М.У.

Ўзбекистон ХДП Марказий
Кенгаши

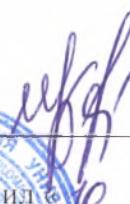
Раис ўринбосари У.Вафоев

2018 йил «6» август

М.У.

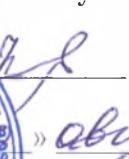
Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия
университети

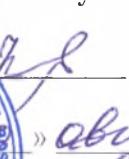
 А.Абдурахимов

Ректор 2018 йил «6» август

Ўзбекистон Республикаси Президенти
хузуридаги Давлат бошқаруви
академияси қошидаги Ёшлар
муаммоларини ўрганиш ва
истиқболли кадрларни тайёрлаш
институти

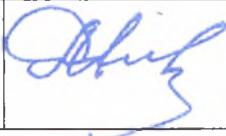
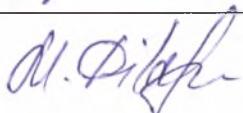
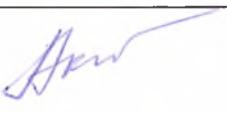
 А.Жалилов

Ректор 2018 йил «6» август

М.У.

5120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) магистратура мутахассислиги малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқувчи Ишчи гурӯҳ таркиби

т/р	Ишчи гурӯҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
1.	Маннонов Абдураҳим Муталович	Раис, ТДШИ ректори, ф.ф.д., профессор	
Аъзолари:			
1.	Абдуллаев Нодир Абдулхаевич	ТДШИ Ўқув ишлари бўйича проректор, сиёс.ф.н.	
2.	Умарова Саодат Маҳкамовна	ТДШИ Ўқув-услубий бўлим бошлиғи	
3.	Омонов Қудрат Шарипович	ТДШИ Шарқ филологияси факультети декани, ф.ф.д., доцент	
4.	Мухиддинова Дилафуз Зоҳриддиновна	ТДШИ Шарқ филологияси кафедра мудири, ф.ф.д.	
5.	Ходжаева Раъно Умаровна	ТДШИ Шарқ филологияси кафедраси профессори, ф.ф.д.	
6.	Акбарова Моҳира Хидоятовна	ТДШИ Шарқ филологияси кафедраси доценти, ф.ф.н.	
7.	Халлиева Гулноза Искандаровна	УзДЖТУ профессори, ф.ф.д.	

Ректор

М.Ў.

Ўқув ишлари бўйича
проректор

Декан

А. Маннонов

Н.А. Абдуллаев

Қ.Ш. Омонов

**ЎзР ФА Алишер Навоий номидаги Адабиёт музейининг Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқотлар йўналиши бўйича)
магистратура мутахассислиги учун янги яратилган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг
битирувчилар касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари**

т/п	ЎзР ФА Алишер Навоий номидаги Адабиёт музейи учун кадр тайёрланётган магистратура мутахассислиги		ЎзР ФА Алишер Навоий номидаги Адабиёт музейининг магистратура мутахассислиги битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талабалари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1.	5A120101	Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқотлар йўналиши бўйича)	<p>Битирувчи қўйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - янги билимларни мустақил ўзлаштира олиши, такомиллаштириши ва ўз меҳнатини илмий асосда ташкил қила билиши; - фикрлаш маданияти, муайян тафаккур услубига, оғзаки ва ёзма нутқини аник баён қилиш қобилиятига эга бўлиши; - адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишлари бўйича) мутахассислиги тадқиқотчиси сифатида шарқ мамлакатлари адабиёти бўйича чукур назарий ва амалий билимлардан фойдаланиши; - адабиётшунослик соҳасида ахборот технологиялар ёрдамида мустақил равишда янги билим ва амалий кўнгилмаларни мустақил равишда эгаллаш ҳамда улардан амалий фойдалана олиш қобилиятига эга бўлиши; - адабиётшунослик (шарқ мамлакатлари адабиётшунослиги) мутахассислиги бўйича янги foяларни яратиш ва илмий-тадқиқот ишларини мустақил олиб бориш ҳамда илмий жамоада ишлаш кўнгилмаларига эга бўлиши; - ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиш ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши; - илмий мулоқот ва касбий малака алмашиш воситаси сифатида хорижий тиллардан бирини эгаллаган бўлиши; - интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўнгилмаларига эга бўлиши; - илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш; - шарқ тилларидаги бирламчи манбаларга суюнган ҳолда, инновацион ва фундаментал тадқиқотлар олиб бориш, соҳанинг назарий ва амалий муаммоларини билиш, давр учун долзарб, ҳали ишланмаган мавзуларни аниқлай олиш билимига эга бўлиши; - илмий-тадқиқотларни ўтказиш ва янги илмий ҳамда амалий натижаларни

моделларини ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиши;

- илмий-тадқиқот олиб бориш методларини мукаммал эгаллаган бўлмоғи;
- ўрганилаётган мамлакат адабиётшунослиги соҳасидаги билимларини илмий-тадқиқот ишларида қўллай олиши;
- тадқиқотларда қўлланган методологик ёндашув тамойилларининг тадрижи, этногенез, маданий, ижтимоий-сиёсий муносабатлар масаласи ва адабий тил лугат таркибидаги ўзгаришлар масаласи бўйича тасаввурга эга бўлмоғи;
- шарқ адабиётшунослиги тарихининг ривожланиш босқичлари, ўрта аср туркӣ тилини тадқиқ этишнинг назарий асосларини тугал билмоғи;
- ёзма манбаларни тадқиқ этишда мумтоз адабиётшуносликнинг назарий методологиясини, ёндашув усусларини эгаллаган бўлмоғи;
- шарқ адабиётшунослигига оид шарқ тилларидаги адабиёт намуналари юзасидан Ўзбекистонда ва чет элларда олиб борилган асосий тадқиқотлардан хабардор бўлиши;
- замонавий тадқиқот методлари ва методологияси, турли тадқиқот методлари ва методологияларининг қиёсий тавсифи, ҳозирги замон жаҳон адабиётшунослигидаги турли назарий қарашлар, ҳозирги замон адабиётшунослигининг етакчи концепциялари, илғор назариётчи адабиётшуносларнинг асарларидан фойдаланиш малакасига эга бўлиши лозим.
- глобаллашув жараёнида миллий-маданий меросни тарғиб қила олиши;
- миллатларо маданий алоқалар ривожида фаолият олиб бориши;
- илмий-тадқиқот мавзулари билан боғлиқ лойиҳаларни бошқариш, лойиҳа мавзулари бўйича илмий тўпламлар, рисолалар, дарслик ва ўқув қўлланмалар тайёрлашини режалаштириш;
- илмий ва ўқув фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиш қобилиятига эга бўлиши лозим;
- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган жараёнларни такомиллаштириш қобилиятига эга бўлиши керак.

ЎзР ФА Алишер Навоий номидаги Адабиёт музейи директори

ф.ф.д. Ж.Эспоикулов

**Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университетининг Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишлари бўйича)
магистратура мутахассислиги учун янги яратилган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг
битирувчилар касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари**

т/р	Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети учун кадр тайёрланаётган магистратура мутахассислиги		Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университетининг магистратура мутахассислиги битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талабалари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1.	5A120101	Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишлари бўйича)	<p>Битирувчи қуйидаги касбий компетенция ва қобилияtlарга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - илмий дунёқарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асосини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши; ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши; - янги билимларни мустақил ўзлаштира олиши, такомиллаштириши ва ўз меҳнатини илмий асосда ташкил қила билиши; - фикрлаш маданияти, муайян тафаккур услубига, оғзаки ва ёзма нутқини аниқ баён қилиш қобилиятига эга бўлиши; - адабиётшунослик мутахассислиги тадқиқотчиси сифатида шарқ мамлакатлари адабий мероси бўйича чуқур назарий ва амалий билимлардан фойдаланиши; - шарқ халқлари адабиётшунослиги бўйича янги гояларни яратиш ва илмий-тадқиқот ишларини мустақил олиб бориш ҳамда илмий жамоада ишлаш кўнгилмаларига эга бўлиши; - илмий фаолияти натижаларини ҳис қилишга йўналтирилган ижтимоий масъулият шаклланган бўлиши; - касбий фаолиятда ўзлаштирган фанларнинг асосий қонунларидан фойдаланиши, методларни таснифлаши, методологик тамойиллардан илмий фаолиятида фойдалана олиши; - илмий мулоқот ва касбий малака алмасиши воситаси сифатида хорижий тиллардан бирини эгаллаган бўлиши; - ахборот, билим, маълумотни бир-биридан фарқлаш малакасига эга бўлиши, ахборот технологияларидан фойдалана олиши; - бугунги ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши; - интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуслари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида

- илмий-тадқиқотларни ўтказиш ва янги илмий ҳамда амалий натижаларни олиш қобилиятига эга бўлиши; шарқ халқлари адабий меросни тадқиқ этишда адабиётшуносликнинг асосий тушунчалари, таърифлари ва атамаларининг маъносини яхши билмоғи; адабиётшунослик соҳасида Ўзбекистонда ва чет элларда олиб борилган асосий тадқиқотлардан хабардор бўлиши; ёзув турларини фарқлай олиши ва палеография соҳасида олган билимларини илмий тадқиқот ишларида кўллай олиши; шарқ тилидаги манбалар устида ишлай олиш; илмий тадқиқотчилик ишида олган билимларини қўллай олиши; адабиётшунослик соҳасидаги илмий тадқиқотлар натижаларидан амалий мақсадларда фойдаланиш малакасига эга бўлиши лозим. глобаллашув жараёнида миллий-маданий меросни таргиг қила олиши;

— илмий-тадқиқот мавзулари билан боғлиқ лойиҳаларни бошқариш, лойиҳа мавзулари бўйича илмий тўпламлар, рисолалар, дарслик ва ўкув қўлланмалар тайёрлашни режалаштириш;

— замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган жараёнларни такомиллаштириш қобилиятига эга бўлиши керак.

Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети ўқув ишлар проректори

Т.Мадрахимов

**А.Навоий номидаги Ўзбек тили ва адабиёти университетининг Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқотлар йўналиши бўйича)
магистратура мутахассислиги учун янги яратилган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг
битиравчилар касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий
малака талаблари**

т/р	А.Навоий номидаги Ўзбек тили ва адабиёти университети учун кадр тайёрланадиган магистратура мутахассислиги		А.Навоий номидаги Ўзбек тили ва адабиёти университетининг магистратура мутахассислиги битиравчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талабалари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1.	5A120101	Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқотлар йўналиши бўйича)	<p>Битиравчи қўйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - илмий дунёқарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асосини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши; ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши; - янги билимларни мустақил ўзлаштира олиши, такомиллаштириши ва ўз меҳнатини илмий асосда ташкил қила билиши; - фикрлаш маданияти, муайян тафаккур услубига, оғзаки ва ёзма нутқини аниқ баён қилиш қобилиятига эга бўлиши; - адабиётшунослик мутахассислиги тадқиқотчиси сифатида шарқ мамлакатлари мумтоз адабиёти бўйича чукур назарий ва амалий билимлардан фойдаланиши; - адабиётшунослик мутахассислиги бўйича янги гояларни яратиш ва илмий-тадқиқот ишларини мустақил олиб бориш ҳамда илмий жамоада ишлаш кўнгилмаларига эга бўлиши; - илмий фаолият натижаларини хис қилишга йўналтирилган ижтимоий маъсулият шаклланган бўлиши; - касбий фаолиятда ўзлаштирган фанларнинг асосий қонунларидан фойдаланиши, методларни таснифлаши, методологик тамойиллардан илмий фаолиятида фойдалана олиши; - илмий мулокот ва касбий малака алмасиши воситаси сифатида хорижий тиллардан бирини эгаллаган бўлиши; - ахборот, билим, маълумотни бир-биридан фарқлаш малакасига эга бўлиши, ахборот технологияларидан фойдалана олиши; - бугунги ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг

		<p>моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши;</p> <ul style="list-style-type: none"> - интернет тармоғидан ахборотларни олиш, саклаш, қайта ишлашнинг асосий усуслари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўнкимларига эга бўлиши; - илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойихаларда иштирок этиш учун лойиха тайёрлаш; - илмий-тадқиқотларни ўtkazish ва янги илмий ҳамда амалий натижаларни олиш қобилиятига эга бўлиши; –шарқ ҳалқлари адабий меросни тадқиқ этишда адабиётшуносликнинг асосий тушунчалари, таърифлари ва атамаларининг маъносини яхши билмоги; –адабиётшунослик соҳасида Ўзбекистонда ва чет элларда олиб борилган асосий тадқиқотлардан хабардор бўлиши; – адабиётшунослик соҳасидаги илмий тадқиқот натижаларидан амалий мақсадларда фойдаланиш малакасига эга бўлиши лозим; – глобаллашув жараёнида миллий-маданий меросни тарғиб қила олиши; – илмий-тадқиқот мавзулари билан боғлиқ лойихаларни бошқариш, лойиха мавзулари бўйича илмий тўпламлар, рисолалар, дарслик ва ўқув кўлланмалар тайёрлашни режалаштириш; – замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган жараёнларни такомиллаштириш қобилиятига эга бўлиши керак.
--	--	--

А.Навоий номидаги Ўзбек тили ва адабиёти университети ректори

фил.ф.д., проф. Ш. Сирожиддинов

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида ва ҳар бир таянч ОТМ учун Ҳукумат томонидан чиқарилган Фармон ва қарорлар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-хх-сонли топшириги асосида Тошкент давлат шарқшунослик институтида ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўкув режаларининг турдош ОТМлари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Тошкент ш.

“10” 08 2018 й

Қатиашдилар:

ТДШИ дан: А.М.Маннонов – Тошкент давлат шарқшунослик институти ректори, С.М.Умарова – ТДШИ Ўқув-услубий бўлим бошлиғи, Қ.Омонов – Шарқ филологияси факультети декани, Ч.Хусанов – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва сиёсати факультети декани; И.Бекмуратов – Тарих ва фалсафа факультети декани; С.Хошимова – Хитойшунослик факультети декани; Р.Алимухамедов – Мумтоз филология кафедраси мудири, Р.Р.Алимова – МОХТМ кафедраси мудири, Т.С.Расулов – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти кафедраси мудири, Д.А.Пўлатова – Шарқ фалсафаси ва маданияти кафедраси мудири, У.У.Муҳибова – Жанубий Осиё тиллари кафедраси мудири, Н.Э.Каримова – Хитой сиёсати, тарихи ва иқтисодиёти кафедраси мудири, Д.Сайфуллаев – Жаҳон сиёсати ва халқаро муносабатлар кафедраси мудири, Ш.Усмонова - Таржимашунослик кафедраси мудири.

Шунингдек, ЎзМУ, ЖИДУ, ТИУ, ЎзДЖТУдан таклиф этилган етакчи профессор-ўқитувчилар, кафедра мудиrlари.

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топширига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўкув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйргуида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат шарқшунослик институти ижодий ишчи гурухлари томонидан тайёрланган қўйидаги бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари Малака талаблари ва ўкув режалари муҳокамаси:

Тайлим ўйналишлари:

- 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиши (шарқ тиллари бўйича);
- 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиши (мумтоз тиллар бўйича);
- 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиши (хитой филологияси);
- 5120200 – Таржима назарияси ва амалиёти (шарқ тиллари бўйича);
- 5120300 – Тарих (Шарқ мамлакатлари ва минтақалари бўйича);
- 5120300 – Тарих (Марказий Осиё мамлакатлари бўйича);
- 5120700 – Жаҳон сиёсати (минтақалар бўйича);
- 5120700 – Жаҳон сиёсати (Хитой Халқ Республикаси);
- 5120800 – Шарқ фалсафаси ва маданияти;
- 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича).

Магистратура мутахассисликлари:

- 5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишлари бўйича);
- 5A120102 – Лингвистика (шарқ тиллари бўйича);
- 5A120103 – Мумтоз филология (турлари бўйича);
- 5A120104 – Матншунослик ва адабий манбашунослик;
- 5A120201 – Қиёсий тилшунослик, лингвистик таржимашунослик (шарқ тиллари бўйича);

- 5А120302 – Тарих (йўналишлар ва мамлакатлар бўйича);
 5А120304 – Тарихшунослик, манбашунослик ва тарихий тадқикот усуллари (мамлакатлар бўйича);
 5А120701 – Халқаро муносабатлар ва ташқи сиёсат;
 5А120801 – Шарқ фалсафаси ва маданияти;
 5А231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича);
 5А231101 – Ташки иқтисодий фаолият (тармоқлар ва фаолият турлари бўйича).

Сўзга чиқдилилар: А.Манионов – Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қарорларида иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-хх-сонли топшириғига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазиригининг 2018 йил 7 июндаги “олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўкув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли бўйруғига белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида тузилган ишчи гурӯҳ профессор-ўқитувчилари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ, хорижий ОТМлар таржрибасини ўрганиш натижасида 10 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўкув режалари ҳакида ахборот берди, уни мухокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ҳакида йигилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Эшитилди: Н.Абдуллаев – Институтдаги барча кафедралар мутахассислари ва ЎзМУ, ЎзДЖТУ, ТИУ, ЖИДУ ижодий ишчи гурӯхлари аъзоларини жалб этган ҳолда амалдаги Малака талаблари замонавий таълим технологиялари, энг янги ахборот ва ўкув-услубий талаблар асосида таҳлил этилди, чет элдаги мос таълим йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича таълим олиб бориладиган ОТМлар таълим тизими синчковлик билан ўрганиб чиқилди. Мазкур таълим йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича турдош этиб белгиланган ОТМларнинг тегишли кафедралари билан боғланилиб, улардан таклифлар олинди ва Малака талаблари ҳамда ўкув режалар лойиҳаси тайёрланди. Ўкув режалардаги бир қатор фанлар янгиланди ва қолган фанларнинг мазмуни тубдан ўзгартирилди. Ўкув режаларини ишлаб чиқилишида фанлар таркиби, уларнинг мазмуни, маъруза, амалий ва семинар машгулотларига ажратилган юкламалар ҳажми, фанларнинг семестрларда ўқитилиш кетма-кетлиги ҳамда малакавий амалийларни ўтказиш муддатлари белгиланган мөъёrlарга мос шакллантирилди.

Ушбу Малака талаблари ва ўкув режалари олий таълимга қўйилган талабларни ўзида тўлиғича акс эттиради ва мөъёrl талабларига жавоб беради, олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равишда республикамида олиб борилаётган ислоҳотлардан келиб чиқиб, ҳалқ ҳўжалигида замонавий инновацион технологиялар бўйича чукур билим ҳамда амалий кўникмаларни бажаришга мўлжалланган. Малака талаблари республикадаги асосий кадрлар буюртмачи ва истеъмолчиси бўлган вазирлик, идора, корхона ва ташкилотлар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг тармок институтлари, турдош олий таълим муассасалари билан келишилган.

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йигилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг **ҚАРОР ҚИЛИНДИ:**

Тошкент давлат шарқшунослик институти профессор-ўқитувчилари томонидан кадрлар истемолчилари талаблари ва хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган 10 та таълим йўналишлари бўйича Малака талаблари ва ўкув режалари маъкуллансин.

1. 2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган 10 та таълим йўналишлари Малака талаблари ва ўкув режаларини Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирилигида ташкил килинган ишчи гурӯҳ вакиллари томонидан экспертизадан ўтказиш ҳамда ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълимини Ривожлантириш марказига топширилсин.

Мажлис раиси, ТДШИ ректори,
ф.ф.д., профессор

Котиба

А. Манионов

С. Умарова

Тошкент давлат шарқшунослик институти таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талабларининг асосий кадрлар истеъмолчилари билан

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент ш.

“10” 08 2018 й.

Биз қуида имзо қўювчилар – Тошкент давлат шарқшунослик институти ректори А.Маннонов, Ўзбекистон Миллий университети ректори А.Мараҳимов, Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети ректори А.Абдуваҳитов, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети ректори Ф.Раҳимов Тошкент давлат шарқшунослик институти томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувоғик ишлаб чиқилган 10 та таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликлари малака талаблари ва ўкув режалари билан танишиб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик.

Малака талаблари ҳамда ўкув режаларининг ишлаб чиқилишида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишга қабул килиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-хх-сонли топшириғи ҳамда олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа меъёрий-хуқуқий хужжатлар, шунингдек, халқаро тажрибаларга асосланилган.

Мазкур малака талаблари ва ўкув режаларининг ишлаб чиқилишида асосий кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйилган талаблар ҳам инобатга олинган.

Ишлаб чиқилган малака талаблари ўрнатилган тартибда тасдиқка тавсия этилиши мақсадга мувоғик.

Тошкент давлат шарқшунослик институти
ректори

А. Маннонов
Мараҳимов

Ўзбекистон Миллий университети
ректори

А. Абдуваҳитов

Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия
университети ректори

Ф. Раҳимов

Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари
университети ректори

Тошкент давлат шарқшунослик институти томонидан тайёрланган
“5A 120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишлари
бўйича)” магистратура мутахассислиги малака талабларига
ТАҚРИЗ

5A120101 - “Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишлари бўйича)” мутахассислиги учун тузилган мазкур Малака талаблари мазмунида адабиётшунос мутахассиси эга бўлиши лозим бўлган барча касбий талаблар асослаб берилган.

Шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишлари бўйича “Адабиётшунослик” мутахассислиги Малака талаблари бир неча бўлимдан иборат бўлиб, унда магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар, магистрларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари, илмий-тадқиқот фаолияти, маданиятларо мулоқот фаолияти, ташкилий-бошқарув фаолият, консалтинг хизмати фаолиятлари назарда тутилган. Фанлар блокида умумметодологик фанлар ҳамда мутахассислик фанлари киритилган. Шу билан бир қаторда малака амалиётини ўташ зарурӣ бир босқич сифатида ўқув режага киритилган.

Магистрнинг илмий-педагогик ва илмий-тадқиқот йўналишида олиб борадиган фаолияти учун зарур бўлган билим ва кўнижмаларни шакллантириш учун ўқув режага назарий ва амалий билимларни берувчи фанлар киритилган, улар, мутахассисликнинг назарий масалалари, мамлакат адабиётида бадииятшунослик масалалари, асосий чет тилидаги маҳсус адабиёт таҳлили, “XIX-XX аср адабиётида бадиий тизимлар” ҳамда “Шарқ адабиёти жаҳон адабиёти контекстида” каби фанлар.

Адабиётшунослик мутахассислиги малака талаблари шу соҳа магистри даражасини олиш учун керакли бўлган барча талабларни кўзда тутган ҳолда тузилган. Мазкур хужжат шу турдаги хужжатларга қўйиладиган барча талабаларга жавоб беради. Уни ўқув жараёнига табдиқ этиш мумкин.

Г.Халлиева, ЎзДЖТУ, ф.ф.д.

Тошкент давлат шарқшунослик институти томонидан тайёрланган
“5A 120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишлари
бўйича)” магистратура
мутахассислиги малака талабларига
ТАҚРИЗ

Шарқшуносликнинг “5A120101-Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишлари бўйича)” мутахассислиги учун тузилган мазкур Малака талабларида бўлажак адабиётшунос мутахассиси эга бўлиши лозим бўлган барча касбий талаблар, магистр хосил қилиши лозим бўлган билим ва малакалар ҳамда магистр даражасини олиш учун керакли бўлган зарурий талаблар аниқ ва батафсил баён этилган.

“Адабиётшунослик” мутахассислигининг малака талабларига магистр мутахассиси учун керак бўлган илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик фаолият йўналишлари киритилган. Шунингдек, малака талабаларининг бўлимларида магистр даражасини олевчи мутахассис эга бўлиши лозим бўлган умумий ва касбий талаблар очиб берилган.

Малака талабларидаги Таълимни давом эттириш имкониятлари магистр мутахассислари учун кейинги имкониятлар эшигини кўрсатувчи бир бўлим сифатида батафсил ёритилган. Малака талабаларининг етакчи қисмларидан бири бу магистрлар касбий фаолиятининг турлари ва объектлари ҳисобланади. Унда малака талабининг асосий фойдаланувчилари сифатида магистрлар касбий фаолиятининг соҳалари ва объектлари, хусусан, илмий-тадқиқот фаолияти, маданиятлараро мулоқот фаолияти, ташкилий-бошқарув фаолият, консалтинг хизмати каби фаолиятлар кўзда тутилган.

Адабиётшунослик мутахассислиги малака талабаларининг ўқув режасига магистрни мутахассис сифатида шакллантирувчи зарурий назарий билимларни берувчи фанлар, жумладан, Мутахассисликнинг назарий масалалари, Мамлакат адабиётида бадииятшунослик масалалари, Асосий чет тилидаги маҳсус адабиёт таҳлили ҳамда бугунги кун адабий жараёнлари бўйича зарурий билимларни хосил қилиш учун “XIX-XX аср адабиётида бадиий тизимлар” ҳамда “Шарқ адабиёти жаҳон адабиёти контекстида” каби

фанлар киритилган. Улар, адабиётшунос мутахассиси учун адабиётшуносликнинг бугунги кун муаммоларини ўрганишга назарий асос бўлиб хизмат қиласди.

Мазкур малака талабларида билим олиш асосларини белгилаш билан бир қаторда магистр мутахассис бўлиб етишганидан сўнг фаолият олиб бориши мумкин бўлган ташкилотлар, таълим даргоҳлари ва бошқа турли соҳа билан боғлиқ ташкилотлар ҳам кўрсатиб ўтилган.

Магистратуранинг малака талаблари бўйича тайёрланган мазкур хужжат шу турдаги хужжатларга қўйиладиган барча талабларга жавоб беради ва уни ўкув жараёнига жорий этишга тавсия этиш мумкин.

Ж.Эшонқулов
ЎзР ФА Алишер Навоий номидаги
Адабиёт музейи директори, ф.ф.д.

Тошкент давлат шарқшунослик институти томонидан тайёрланган

“5А 120101 - Адабиётшунослик” магистратура

мутахассислиги малака талаблариға

ТАҚРИЗ

Тошкент давлат шарқшунослик институти томонидан тайёрланган “5А 120101 - Адабиётшунослик” магистратура мутахассислиги малака талаблари айнан шу мутахассислик бүйича таълим олувчилар учун тузилган. Адабиётшунослик мутахассислиги малака талабларида шарқ адабиётшунослиги бүйича мутахассис бўлиб етишиш учун зарур бўлган умумий талабалар ва малака талаблари аниқ ёритиб берилган. Шу билан бир қаторда шу соҳа мутахассиси бўлиб етишиш учун зарурий бўлган касбий фаолиятни шакллантирувчи фанлар ва мутахассис бўлиб етишганидан кейин фаолият олиб бориш мумкин бўлган ташкилотлар номи ҳам киритилган.

Адабиётшунослик бўйича малака талаблари бир неча бўлимдан иборат бўлиб, унинг таркибий қисмларига Магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар, магистрларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари, Илмий-тадқиқот фаолияти, магистрлар касбий фаолиятларининг турлари, таълимни давом эттириш имкониятлари, умумметодологик фанлар, мутахассислик фанлари ҳамда Малака амалиёти каби зарурий бўлимлар киритилган бўлиб, унда шарқ адабиётшунослиги бўйича магистр мутахассиси бўлиш учун зарур бўлган барча малака талаблари кўзда тутилган.

Магистратуранинг Адабиётшунослик бўйича магистри бўлиб етишадиган мутахассис учун тайёрланган малака талаблари барча умумий ва касбий талаблар кўзда тутилган ҳолда тайёрланган ва якуний ҳолатга келганлигини ҳисобга олган ҳолда уни ўкув жараёнига жорий этишга тавсия этиш мумкин.

ЎзҲИФ, ф. ф.з., проф. З.Исломов 3. Исломов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус касб-хунар таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг “Ижтимоий ва гуманитар фанлар” Ўқув-услубий бирлашмаси мажлисининг

БАЁННОМАСИ

“15” 08 2018 йил

Тошкент шахри

Қатнашдилар: Бирлашма раиси – А.М. Маннонов

Аъзолари: Ўқув-услубий бирлашма котиби: С.М. Умарова;
ўқув-услубий бирлашма аъзолари ва таклиф этилганлар.

КУН ТАРТИБИ:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-хх-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўкув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат шарқшунослик институти профессор-ўқитувчилари томонидан хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўкув режаларини мухокама қилиш ҳамда уни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

Эшигилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси А.М.Маннонов:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-хх-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўкув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида институтда тузилган ишчи гурӯҳ профессор-ўқитувчилари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассислари Классификатори”га мувофиқ 10 та бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда 11 та магистратура мутахассислари таълим тизимини изчил ўрганиш натижасида ҳамда белгиланган директив хуложатларга асосланиб, юкорида келтирилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассислари бўйича малака талаблари ва ўкув режалари ҳакида ахборот берди, уни мухокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ҳакида йигилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: ТДШИ Ўқув ишлари бўйича проректор Н.Абдуллаев:

Институтдаги барча кафедралар мутахассислари ва турдош олий таълим муассасаларидан мутахассис профессор-ўқитувчиларни жалб қилган ҳолда, чет элдаги мос таълим йўналишлари ва мутахассисларни бўйича таълим олиб бориладиган ОТМлар таълим тизимини изчил ўрганиш натижасида ҳамда белгиланган директив хуложатларга асосланиб, юкорида келтирилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассислари бўйича малака талаблари ва ўкув режалари лойиҳаси қайта ишлаб чиқилди.

Ушбу Малака талаблари ва ўкув режалари олий таълимга қўйилган талабларни ўзида тўлиғича акс эттиради ва меъёр талабларига тўлиқ жавоб беради, олий таълим йўналишлари ва мутахассисларни классификаторига мос равишда республикамида олиб борилаётган ислоҳотлардан келиб чиқиб, ҳалқ хўжалигида замонавий инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий кўникмаларни бажаришга мўлжалланган. Малака талаблари республикадаги асосий кадрлар буюртмачи ва истеъмолчиси бўлган вазирлик, идора, корхона ва ташкилотлар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг тармок институтлари, турдош олий таълим муассаслари билан келишилган.

Юкоридагиларни инобатга олиб, куйидаги такомиллаштирилган малака талаблари ҳамда ўкув режаларини тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман:

Таълим йўналишлари:

- 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиш (шарқ тиллари бўйича);
- 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиш (мумтоз тиллар бўйича);
- 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиш (хитой филологияси);
- 5120200 – Таржима назарияси ва амалиёти (шарқ тиллари бўйича);
- 5120300 – Тарих (Шарқ мамлакатлари ва минтақалари бўйича);
- 5120300 – Тарих (Марказий Осиё мамлакатлари бўйича);
- 5120700 – Жаҳон сиёсати (минтақалар бўйича);
- 5120700 – Жаҳон сиёсати (Хитой Халқ Республикаси);
- 5120800 – Шарқ фалсафаси ва маданияти;

5231000 – Хорижий мамлакатлар иктисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича).

Магистратура мутахассисликлари:

- 5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишлари бўйича);
- 5A120102 – Лингвистика (шарқ тиллари бўйича);
- 5A120103 – Мумтоз филология (турлари бўйича);
- 5A120104 – Матншунослик ва адабий манбашунослик;
- 5A120201 – Қиёсий тилшунослик, лингвистик таржимашунослик (шарқ тиллари бўйича);
- 5A120302 – Тарих (йўналишлар ва мамлакатлар бўйича);
- 5A120304 – Тарихшунослик, манбашунослик ва тарихий тадқиқот усуслари (мамлакатлар бўйича);
- 5A120701 – Халқаро муносабатлар ва ташқи сиёсат;
- 5A120801 – Шарқ фалсафаси ва маданияти;
- 5A231000 – Хорижий мамлакатлар иктисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича);

5A231101 – Ташқи иктисодий фаолият (тармоқлар ва фаолият турлари бўйича).

Уларга ишлаб чиқариш ва ИТИларининг мутахассислари, кадрлар буюрмачилари ва истеъмолчилари, турдош ОТМлари билан келишув баённомаси олинган. Сизлардан тайёрланган 10 та таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўкув режаларини муҳокама қилиб, ўз фикр-мулоҳазаларингизни билдиришларингизни сўрайман.

Бирлашма аъзоларидаи: ф.ф.д., профессор Қ.Содиков, т.ф.д., профессор М.Исхоков, PhD Д.Сайфуллаев, и.ф.д., профессор Т.Расуловлар ҳам сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган 10 та таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўкув режаларини замонавий талаблар асосида тайёрланганлиги, уларда хорижий тажрибалар ҳамда гуманитар соҳадаги ислоҳатлар инобатга олинганлигини таъкидладилар. ушбу таълим йўналишлари Малака талаблари ва ўкув режаларини тасдиқлаш учун тавсия этдилар.

А.Маннонов - бирлашма раиси, профессор. Институтимиз профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган 10 та таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўкув режалари олий таълим талаблари асосида тайёрланган, уларда Республикаизда гуманитар соҳада рўй берәётган иктисодий ислоҳатлар ҳамда ҳалқаро тажрибалар тўлиғича ўз аксини топган, деб ўйлайман. Шунинг учун муҳокамага қўйилган 10 та таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўкув режаларини маъқуллаш ва тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман.

Йигилиш аъзоларининг билдирган фикр ва мулоҳазаларини эътиборга олиб “Ижтимоий ва гуманитар фанлар” ўкув-услубий бирлашмаси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Тошкент давлат шарқшунослик институти профессор-ўқитувчилари томонидан кадрлар истемолчилари талаблари ва хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган 10 та таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўкув режалари маъқуллансан.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган 10 та таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликлари Малака талаблари ва ўкув режалари Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига ташкил қилинган ишчи гурӯҳ вакиллари томонидан экспертизадан ўтказиш ҳамда ўрнатилган тартибида тасдиқланиши учун Олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълим мини Ривожлантириш марказига топширилсан.

“Ижтимоий ва гуманитар фанлар”

Ўкув-услубий бирлашмаси раиси, ф.ф.д., профессор

Бирлашма котиби:

А.МАННОНОВ

С.УМАРОВА

**5A120101 – Адабиётчинослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) магистратура
мутахассислиги малака талабининг ишлаб чиқилишига
ТУШУНТИРИШ ХАТИ**

5A120101 – Адабиётчинослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) магистратура мутахассислиги малака талабини ишлаб чиқида кўйидаги меъёрий-хукукий хужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли карори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли карори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўкишга кабул килиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли карори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли карори;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириги;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўкув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли бўйруғи.

Малака талабини ишлаб чиқида чет элдаги мос мутахассислар бўйича таълим олиб бориладиган ОТМлар таълим тизими ўрганиб чиқилди, мутахассислик битиurvчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўйилган малака талаблари хисобга олинди.

Олдинги магистратура мутахассислиги ўкув режасидаги юклама ҳажми билан қиёслаганда 2018 йил ўкув режасида “Умумгуманитар фанлар” блокидаги фанлар сони 6 тадан 2 та камайтирилди, Маҳсус фанларни ўқитиши методикаси фани 3 блокдан 1 блокка ўтказилди; умумий юклама ҳажми 30%дан 18%га камайтирилди. “Мутахассислик фанлари” блокидаги фанлар сони ва фоизи ўзгармаган ҳолда, фанларга ажратилган соатлар ҳажми ўзгарди. “Танлов фанлари” блоки ўкув юкламаси ҳажми 15% дан 27% гача оширилди. “Илмий фаолият” блокидаги Илмий-тадқиқот иши ва магистрлик диссертациясини тайёрлаш учун ажратилган вакт меёrlари 717 соатга камайди, Илмий-педагогик иш Илмий семинар деб номланди; Илмий амалиёт (стажировка) ҳажми 594 соатга кўпайди.

Ушбу малака талаб “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг максади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Президент, Вазирлар Маҳкамасининг карор-фармонларини мукаммал амалга оширилишига каратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустакиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, ҳалкнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадриятлар тамойиллари хисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чукур билим, мустакил фикрлаш, юксак қасбий малакавий қўниқма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби ҳалкаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иктисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда кўйиладиган талабларни хисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўкув юкламасининг оддийдан мураккабга караб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг кобилияtlари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табакалаштириш имкониятлари хисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битиurvчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-коидаларга мослигига эришилди.

Малака талабининг кулагиллиги – унинг бажарнилишини назорат килиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, мутахассисликнинг малака талабини ишлаб чиқида мухим аҳамият қасб этди.

5A120101 – Адабиётчинослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) магистратура мутахассислиги тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илгор меъёrlари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқида мамлакат ижтимоий-иктисодий тарақиётининг истикболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютиклари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иктисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат талим стандартларини ҳалкаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғулаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Тоникент давлат шарқшунослик институти
ўкув ишлари бўйича проректори

Н.А. Абдуллаев

I. ҮКУВ ЖАРАЁНИ ЖАДВАЛИ 2017 йилдаги үкүв режа бүйнч

2018 йыл үкүв режасын бүйнчла

Напарий таълим ва шумий фаролият

八

Давлат аттестация

11

Начало амалии (стажировка)

A

Аттестации

1

Тәткілтар

Үкүв жараби 4 хафтага, Назарий таълим ва илмий фаолият 54 хафтага камайди. Малака амалиёти - Илмий амалиёт (стажировка) деб номланиб, 11 хафтага кўпайди. Аттестациялар I хафтага, таътиллар 2 хафтага кўпайди.

II. ЎҚУВ РЕЖАСИ

Т/р	Ўкув фанлари, блок ва фаолият турларининг номлари	2017 йилдаги ўқув режа бўйича			2018 йил ўқув режаси бўйича			Аудитория юкламаси фарзи +/-	Изоҳ*		
		Юклама хажми, соат ва % да			Юклама хажми, соат ва % да						
		Умумий	%	Аудитория	Умумий	%	Аудитория				
1.00	Умумметодологик фанлар	450	30	300	260	16	144	-190			
1.01	Ўзбекистоннинг ижтимоий-иктисодий ривожланинг стратегигаси	60		40				-60	Ўкув режадан чиқарилди		
1.02	Илмий-тадқиқот методологияси	60		40	65		36	+5			
1.03	Педагогик технологиялар ва педагогик маҳорат	60		40	65		36	+5	Махсус фанларни ўқиттинг методикаси деб номланди		
1.04	Амалий хорижий тиз	120		80	130		72	+10			
1.05	Замонавий ахборот коммуникация технологиялари	60		40				-60	Ўкув режадан чиқарилди		
1.06	Танлов фанлари	90		60				-90	Ўкув режадан чиқарилди		
2.00	Мутахассислик фанлари	830	55	560	870	54	504	+40			
2.01	Мутахассисликнинг назарий масалалари	268		180	280		162	+12			
2.02	Мутахассисликка оид махсус адабиёт таҳлили	178		120	186		108	+8			
2.03	Замонавий адабий оқимлар ва йўналишлар	118		80	124		72	+6			
2.04	Шарқ адабиёти поэтикаси	148		100	156		90	+8			
2.05	Шарқ адабиёти жаҳон адабиёти контекстидаги	118		80	124		72	+6			
3.00.	Танлов фанлари	232	15	140	490	30	252	+156			
3.01.	Махсус фанларни ўқиттинг методикаси	94		60					1 блокка ўтказилди		
3.02.	Танлов фанлари*	138		80							
	Жами	1512	100	1000	1620	100	900	+108			
4.00	Илмий фаолият	2700		1808	2430		1350	-270			
4.01	Илмий-тадқиқот иши ва магистрлик дисертациясини тайёрлап	1890		1260	1026		576	-864			
4.02	Илмий-педагогик иши	378		260	270		144	-108	Илмий семинар деб номланди		
4.03	Илмий амалиёт (стажировка)	432		288	1134		630	+702			
					378			+378	Аттестациялар соати янги киритилди		
	ХАММАСИ	4212		2808	4428	100	2250	+216			

Избө: 2018 йылдың үкүв режасында “Умумгүлманиттар фанлар” блокидаги фанлар сони 6 тадан 2 та камайтирилди, Махсус фанларни үкиттиси методикасы фанни 3 блокдан 1 блокка ўтказилиди; умумий юклама хажми 30%дан 18%-га камайтирилди. “Мұтахассислик фанлары” блокидаги фанлар сони ва фондзың ўзгармаган көзде, фанларға ажратылған соаттар хажми ўзгарды. “Тәнлов фанлари” блоки үкүв юкламаси хажми 15%дан 27% гача онырылди. “Илмий фаолият” блокидаги Илмий-тәдқиқот иши ва магистрлық диссертациясини тайёрлаш учун ажратылған вакт мәбрлари 717 соатта камайды. Илмий-педагогик иши Илмий семинар деб иомланып; Илмий амалиёт (стажировка) хажми 594 соатта күпайды. Яңы үкүв режадаги умумий фанлар сони тәнлов фанлары билан биргаликда 9 таны ташкил этди.

ТДНИ ҲАҚУВ ШИЛДАРИ ПРОЕКТОВИ

Н.Абдуллаев

**5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишилари бўйича) мутахассислиги малака талабларининг
халқаро микёсдаги бошқа Давлат таълим таълим стандартларн билан қиёсий таққослаш**
Магистратурада таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (магистратура)	Хиндишон республикаси Жавахарлал Неру университети (магистратура)	Россия федерацияси Санкт-Петербург давлат университети (магистратура)	АҚШ Стэнфорд университетининг филология факультети (магистратура)
1.	Бошланиши	4 йил бакалавриатдан сўнг	2 йил касбий даража ва бакалавриатдан сўнг	2 йил бакалавриатдан сўнг	4 йил бакалавриатдан сўнг
2.	Давомийлиги	2 йил	2 йил	2 йил	2 йил
3.	Таълим олувчилар сони	1-6 та	20 та ва ундан ортиқ	20 тагача	4-10 та
4.	Ўтиш жойлари	ЎзР ФА Абу Райҳон Беруний номли Шарқшунослик институти, ЎзРФА Тил ва адабиёт институти, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети, Ўзбекистон миллий университети, Ташки ишлар вазирлиги, умумий ўрга таълим, ўрга касб-хунар таълими, турдош ОТМлар, Адабиёт музейи, Академлицийлар.	Ташки ишлар вазирлиги, Олий таълим вазирлиги, Хиндишоннинг барча университетлари, Коллежлар, Шахсий таълим даргоҳлари.	031000 – Филология тайёрлов йўналишига мос филология ва гуманитар билимлар, маданиятлараро мулоқот, маданият ва бошқарув соҳаси билан боғлиқ муассасалар.	Университетнинг филология факультети, илмий-тадқиқот маркази ва унинг филиаллари, хориждаги турдош университетларнинг филология факультетлари ёки бўлимлари.
5.	Таълим берувчилар	Филология ва шарқшунослик мутахассислиги бўйича фан номзодлари ва фан докторлари, бошқа гуманитар ва иқтимоий фанлар бўйича фан номзодлари ва фан докторлари.	Мутахассислик бўйича магистр даражасига эга бўлганлар ва фан докторлари.	Мутахассислик фанлари бўйича ўқитувчиларнинг 80%и Россия ёки хорижий илмий даража ва илмий унвонга, 12%и фан доктори (жумладан, PhD) даражасига ва профессор унвонига эга	Университетнинг филология факультети профессорлари, илмий-тадқиқот марказлари ва уларнинг филиаллари мутахассислари.
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиши	Кўйидаги тартибда амалга оширилади: Ўқув бўлими – Магистратура бўлими бошлиғи – магистр тайёрловчи кафедра мудири – модератор (бевосита таълим берувчи профессор-ўқитувчи) – магистрант.	Кўйидаги тартибда амалга оширилади: Факультет декани ва кафедра мудири ва таълим берувчи ўқитувчи томонидан магистрант.	Кўйидаги тартибда амалга оширилади: Ўқув бўлими, магистратура бўлими – бошлиғи, кафедра мудири – бевосита таълим берувчи ўқитувчи.	Кўйидаги тартибда амалга оширилади: илмий-тадқиқот маркази – дастур директори – илмий маслаҳатчи ёки бевосита таълим берувчи профессор-ўқитувчи – магистрант.

Магистратурада таълим жараёнининг таркиби

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (магистратура)	Хиндишон республикаси Жаваҳарлал Неру университети (магистратура)	Россия федерацияси Санкт-Петербург давлат университети (магистратура)	АҚШ Стэнфорд университетининг филология факультети (магистратура)
1.	Назарий таълим	Асосий қисми маъруза ва семинар машғулотлари кўринишида асосий база - олий таълим муассасаларида ўтказилади.	Асосан маъруза ва амалий машғулотлар (курс ишлари) кўринишида ўтказилади.	Асосий қисми маъруза машғулотлари кўринишида ОТМга тегишли филология факультетлари базасида ва қисман амалиёт ўтиладиган муассасаларда ўтказилади	Асосан таълим ва илмий-тадқиқот марказларида лекция, семинар дарслари ва кичик конференциялар кўринишида ўтказилади.
2.	Амалий таълим	<p>Мустақил тадқиқотчилик фаолиятининг амалий кўникмаларини ҳосил қилиш; ахборот технологияларининг замонавий воситаларидан фойдаланиб илмий-тадқиқотлар ўтказиш, тадқиқотлар натижаларини таҳлил қилиш ва акс эттириш, илмий мақолалар тайёрлашга доир билимлар ва кўникмаларни шакллантириш; талабаларга соҳа фан, техника ва технологиянинг энг янги ютуқларига асосланган ахборот базаларини кўллай билиш, улардан магистрлик диссертациясини бажаришда фойдаланиш кўникмасини сингдириш лозим.</p> <p>Ўқув дастурида кўрсатилган ротациялар кўринишида ОТМ, умумий ўрга таълим, ўрга касб-хунар таълими, турдош ОТМлар, Ўзбекистон республикаси ФА қошидаги Илмий тадқиқот институтлари, мавзулар бўйича кўлёзмалар фондида, адабиёт музейида амалга оширилади.</p>	<p>Ўқув дастурида кўрсатилган мавзулар бўйича Олий таълим даргоҳида, Адабиёт академиясида, бошқа университетларнинг тил ва адабиёт кафедраларида, кутубхоналарда амалга оширилади.</p>	<p>Амалий машғулотлар ОТМга тегишли филология факультетлари базасида ва қисман амалиёт ўтиладиган муассасаларда ўтказилади.</p>	<p>Ўқув дастурида кўрсатилган циклар кўринишида илмий-тадқиқот марказлари ва уларнинг филиалларида амалга оширилади.</p>
3.	Илмий-тадқиқот	Илмий тадқиқот йўналиши бўйича	Магистратурада магистр	Магистрнинг мустақил илмий	Магистратурада таълим олувчилар

	ишилари	илмий-тадқиқотларни ўтказиш ва янги илмий ҳамда амалий натижаларни олиш қобилиятига эга бўлиши; ечилаётган илмий муаммолар ва топшириқларнинг концептуал ва назарий моделларини ишлаб чиқиши қобилиятларига эга бўлиши лозим. Магистр танлаган мавзуси бўйича диссертация ишини асосан ОТМдаги кафедраларда, кутубхоналарда, илмий тадқиқот институтларида, қўлёзмалар фондида кафедра белгилаган профессор-ўқитувчи илмий раҳбарлигига амалга оширади. Илмий изланиш давомида илмий мақолалар, тезислар ёзиш, республика ва халқаро илмий аңжуманларда иштирок этиш ва маъруза қилиши билан шуғулланадилар. Бундан ташқари магистрантлар таълим жараёнида педагогик иш билан машғул бўладилар.	танлаган мавзуси бўйича диссертация ишини илмий раҳбар назорати остида амалга оширади. Мавзу магистратурада ўқиш жараёнида танланади. Мавзу бўйича халқаро ва мамлакат миқёсидағи илмий конференцияларда иштирок этиши мумкин. Илмий тадқиқот ишини турли университетлар ва бошқа давлат кутубхоналарида, Адабиёт академиясида олиб боришлари мумкин.	иши мавзуси кафедра илмий проекти таркибига киритилган бўлади ва университет ўқитувчиси раҳбарлик қиласиди. Илмий иш давомида магистр рефератлар тақдим қилиши, конференцияларда иштирок қилиши ва илмий иш мавзуси бўйича журналга мақола ёзиши шарт.	илмий иши кейинги босқичда докторлик илмий ишига асос бўлиб хизмат қиласиди ва мустақил илмий изланиш қўринишида амалга оширилади. Уларга магистратурада ўқиш жараёнида таълим берувчи профессорлар орасидан илмий маслаҳатчи тайинланади.
4.	Мустақил таълим	Магистрантлар Ўқув режада белгиланган соат асосида муайян қўнларда танланган мавзуни мустақил равишда тайёрлаб йўрикномада бергиланган (реферат, эссе, слайд-тақдимот, маъруза, курс иши ва бошқа) шаклларда мавзу берган ўқитувчига топширади.	Танланган мавзу курс иши шаклида мавзу берган ўқитувчига топширилади.	Магистрантлар тил ва адабиётнинг асосий қонуниятлари тадқиқи билан боғлиқ мавзулар бўйича иш олиб борадилар.	Магистратурада таълим олувчилар университет илмий-тадқиқот марказларида мавжуд бўлган барча шарт-шароитлардан унумли фойдаланган ҳолда танланган илмий мавзулари юзасидан мустақил иш олиб борадилар ва тизимли равишда мустақил ишлари натижаларини эссе ва тақдимотлар шаклида илмий раҳбар (маслаҳатчи)ларига тақдим этадилар.
5.	Таълим жараёнида баҳолаш	Магистрантларнинг назарий ва амалий қўниқмалар, илмий-тадқиқот ишилари бўйича билимларини баҳолаш магистратура рейтинг тизими асосида	Ҳар бир фандан курс иши ёки оғзаки жавоб тарзида фан ўқитувчисига А, В, С баҳолаш тизими асосида	Магистрантларнинг жорий билими, компетенцияси ва ўзлаштириши оралиқ баҳолаш, билимларни даврий оғзаки	Магистратурада таълим олувчиларнинг назарий билимлари тест саволлари оркали баҳоланади. Амалий қўниқмалари ҳар ойда ва

		<p>жорий, оралиқ, якуний баҳо күринишида ва хар ярим йиллик ва йиллик аттестация күринишида амалға оширилади. Якуний давлат имтихон саволлари оғзаки, тест күринишида ва амалдай күнікмаларни намойиш этиш күринишида талаб қилинади.</p>	<p>топширилади. Якуний давлат имтихон ёзма иш шақыда амалға оширилади.</p>
--	--	---	--

кўринишида текшириш, циклар бўйича ҳар ярим йилда амалга оширилади. Ўкув дастури сўнгида магистрантларнинг мутахассислик бўйича барча назарий ва амалий билимлари факултет томонидан ишлаб чиқилган баҳолаш ишланмаси асосида баҳоланади.

ярим йиллик цикл давомида кузатиш ҳамда мустақил намойиш этиш ва тестлар орқали баҳоланади. Якуний баҳолаш ёзма тестлар, эсселар ва тақдимотлар кўринишида ўтказилади.

Магистратурада таълим жараёнининг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси (магистратура)	Муддати	Ҳиндистон республикаси Жавахарлал Неру университети (магистратура)	Муддати	Россия федерацияси Санкт-Петербург давлат университети (магистратура)	Муддат	АҚШ Стэнфорд университетини нг филология факультети (магистратура)	Муддат
1. Мутахассисликнинг назарий масалалари	1-3- семестр (268 соат)	1. Ҳиндий тили ва адабиёти (қадим ва ўрта асрлар)	1-4-семестр	Филологиянинг долзарб муаммолари: мутахассислик бўйича	4–6 синов бирлиги (1 синов бирлиги =36 соат)	1. Лингвистика ва гуманитар фанлар	3 синов бирлиги (1 синов бирлиги =36 соат)
2. Мутахассисликка оид махсус адабиёт таҳлили	1-3- семестр (178 соат)	2.-----		Махсус курс ва семинарлар		2. Филологик матнлар	5 синов бирлиги (1 синов бирлиги =36 соат)
3. Замонавий адабий оқимлар ва йўналишлар	2- семестр (118 соат)	3. Қадимий санскрит шеърияти			30–32 синов бирлиги (1 синов бирлиги =36 соат)	3. Тил тарихи	5 синов бирлиги (1 синов бирлиги =36 соат)
4. Шарқ адабиёти поэтикаси	1-2- семестр (148 соат)	4.Ҳиндистон халклари адабиётларидан бирини танлов фан сифатида ўрганади				4. Лингвистик тадқиқотлар методологияси	2 синов бирлиги (1 синов бирлиги =36 соат)
5. Шарқ адабиёти жаҳон адабиёти контекстида	1- семестр (118 соат)	5. Замонавий ҳинд адабиёти					

Изоҳ: 5120100 – *Филология ва тилларни ўқитиши (тиллар бўйича)* таълим йўналиши негизидаги 5A120102 – *Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишлари бўйича)* мутахассислиги ҳозирги кунда долзарб йўналишлардан бўлиб, нафақат Ўзбекистон Республикаси балки бошқа Европа, Америка, Осиё, МДХ давлатлари олий таълим тизимида ҳам доимий изланишни, таҳлил қилиш ва мукаммаллаштиришни талаб қилмоқда. Юқоридаги маълумотларга асосан шуни айтиш мумкинки, *Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишлари бўйича)* мутахассислиги давлат таълим стандарти жаҳон андозаларига мос равишда бўлиб, бошқа давлатларнинг таълим дастурларига ўхшаш томонлари ҳамда ўзига хос хусусиятлари билан ажralиб туради.